

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет сценічного мистецтва

Кафедра режисури

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН»

Галузь знань - 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність - 026 «Сценічне мистецтво»

Освітньо-професійна програма

«Сценічне мистецтво»

Рівень вищої освіти - другий (магістерський)

Харків, 2024

Силабус склав:

заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор кафедри режисури **Сергій ГОРДЄВ**;

заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор майстерності актора **Ігор БОРИС**

викладач кафедри музично-драматичного театру **Наталія ІГНАТЬЄВА**

Мова навчання – українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри режисури

Протокол № 2 від 28 серпня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри режисури Ольга ЛАЧКО

Зміни до силабусу затверджено на засіданні кафедри режисури

Протокол № 6 від 13 листопада 2024 р.

Завідувачка кафедри режисури Ольга ЛАЧКО

Силабус затверджено на засіданні ради факультету сценічного мистецтва ХДАК

Протокол № 1 від «29» серпня 2024 року

Голова ради факультету СМ Роман НАБОКОВ

Зміни до силабусу затверджено на засіданні ради факультету сценічного мистецтва ХДАК

Протокол № 4 від 28 листопада 2024 року

Голова ради факультету СМ Роман НАБОКОВ

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

1.	Назва дисципліни	Методика викладання фахових дисциплін
2.	Викладачі	 Гордєєв Сергій Іванович https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/sm/r/gordeev.html Борис Ігор Олександрович https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/sm/ma/boris.html Ігнат'єва Наталія Михайлівна https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/sm/mdt/ignatieva.html
3.	Контактні дані викладача (роб. тел., емейл)	Гордєєв С.І. serhii_hordieiev@xdak.ukr.education sergeygordeyev1402@gmail.com +38 066 731 6849 Борис І.О. teatralhdak@ukr.net ihor_borys@xdak.ukr.education (095) 301 66 93 Ігнат'єва Н.М. ignateva2607@gmail.com nataliia_ihnatieva@xdak.ukr.education (096) 226 99 77 (099) 658 15 50
4.	Інформація про консультації / дні занять	Графік консультацій є гнучким, за попередньою домовленістю зі здобувачем / Дні занять згідно з розкладом https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/rozklad/rozklad.html

5.	Логіка вивчення курсу	Пререквізити: Зміст курсу є складовою професійної підготовки здобувачів освіти галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 026 «Сценічне мистецтво», освітньо-професійної програми «Сценічне мистецтво», другого (магістерського) рівня вищої освіти, ОК має багатовекторні зв'язки з обов'язковими дисциплінами «Основи педагогічної майстерності у сценічному мистецтві», «Педагогічний практикум». Постреквізити: вивчення теоретичних основ цього курсу дозволять розробляти педагогічні методики викладання фахових дисциплін (практичну і теоретичну складову).
----	-----------------------	---

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Зміст курсу орієнтований на теоретичну складову та знайомить магістрантів із технологіями викладання фахових дисциплін у вищих навчальних закладах мистецького спрямування.

3. МЕТА КУРСУ

Мета - поглибити теоретичну та практичну підготовку фахівців зі сценічного мистецтва, посилити світоглядну та професійну підготовку магістрів зі спеціальності 026 Сценічне мистецтво, виробити навички методично вірно, ефективно та продуктивно проводити заняття зі студентами творчих вузів, учнями училищ культури, школярами, що навчаються в ліцеях мистецтв.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 02. Здатність застосовувати фундаментальні знання у практичних ситуаціях.

ЗК 05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 06. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 09. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 10. Здатність працювати як в команді так і автономно.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 13. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 01. Здатність до комплексного розв'язання складних професійних проблем в галузі сценічної інноваційної діяльності шляхом глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних знань і професійної практики.

СК 04. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК 05. Здатність до розуміння та комплексного оцінювання фундаментальних засад культурно-мистецьких процесів.

СК 14. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід різноманітними шляхами та засобами.

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 01. Володіти культурою мислення, здатністю до узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності.

ПРН 03. Вміти здійснювати пошук інформації в мережі Інтернет, вільно застосовувати можливості інформаційних технологій у професійній діяльності.

ПРН 05. Вміти виявляти, ставити та вирішувати проблеми, аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.

ПРН 06. Вміти застосовувати й удосконалювати навички міжособистісної взаємодії.

ПРН 16. Володіти професійною лексикою, грамотно використовувати її у подальшій професійній діяльності.

ПРН 20. Вміти передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід різноманітними шляхами та засобами. Самостійно розробляти педагогічні методики викладання фахових дисциплін (практичну і теоретичну складову)

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	Обов'язкова компонента	
Формат курсу	денна /заочна форма навчання, 1, 2, 3 семестр	
Обсяг курсу	кількість кредитів – 8.0	
	денна	заочна
	загальна кількість годин	
	240	
	аудиторних	
	80	22
	лекційні	
	80	22
	самостійна робота	
	160	218
Технічне і програмне забезпечення / обладнання	Windows 10, Google Workspace for Education	
Форми, види навчальних занять та методи навчання	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи Види: лекційні заняття Методи: Проблемний (проблемно-пошуковий) метод; вербальний метод; інтерактивні методи (діалог Сократа, ділова (рольова) гра, PRES-формула).	
Поточний контроль	Теоретичні завдання в усній та/або письмовій формі; виконання завдань самостійної роботи (створення конспекту лекцій /кейсів);	
Підсумковий контроль	Диференційований залік (1 сем.) Екзамен (2,3 сем.)	
Політика курсу*	Умовами опанування навчальної дисципліни є: ● систематичне виконання усіх поставлених завдань; ● дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); ● дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobro/acad_dobro.html); ● «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); ● запобігання / протидія булінгу (цькуванню) – («Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf); ● невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf); ● визнання результатів навчання, здобутих шляхом	

	неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf
--	--

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	ДФН				ЗФН			
	усьо го	в тому числі			усьо го	в тому числі		
		л.	пр.	с. р.		л.	пр.	с. р.
І курс								
1 семестр								
Розділ 1. Специфічні особливості і принципи викладання курсу «Сценічна мова								
Тема 1. Методика проведення занять з мовно-голосового тренінгу.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 2. Методика роботи над диханням.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 3. Методика роботи над дикцією та орфоепією.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 4. Методика роботи над літературним (віршованим) твором.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 5. Методика роботи над мовними формами сценічного мистецтва.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 6. Методика роботи над мелодекламацією та мовним хором.	12	4	-	8	12	1	-	11
Тема 7. Методика роботи над естрадним монологом.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 8. Методика розробки навчально-методичних матеріалів до ОК «Сценічна мова»	12	4	-	8	12	2	-	10
Разом за розділ 1	60	20	-	40	60	6	-	54
Всього за I семестр	60	20	-	40	60	6	-	54
2 семестр								
Розділ 2. Специфічні особливості і принципи викладання курсу «Майстерності актора»								
Тема 9 Методика проведення вправ на розвиток акторської психотехніки.	12	4	-	8	12	1	-	11
Тема 10. Методика входження в історичну атмосферу.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 11. Методика переходу від опанування власним «я» в будь-якому середовищі існування до «я» іншої людини в запропонованих обставинах літературно-художнього джерела.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 12. Методика переходу від власного «я» актора до «я» персонажу.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 13. Методика переходу від реалістично-психологічного існування життя персонажів до енергетично-емоційних імпровізацій на етапі створення сценічного та кінообразу.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 14. Методика переходу від персонажу до сценічного та кінообразу.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 15. Методика створення повноцінного сценічного та кінообразу в виставі та кіно за драматургією нереалістичного і нелогічного спрямування.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5

Тема 16. Методика розробки навчально-методичних матеріалів до ОК «Майстерність актора»	12	4	-	8	12	1	-	11
<i>Разом за розділ 2</i>	<i>60</i>	<i>20</i>	<i>-</i>	<i>40</i>	<i>60</i>	<i>5</i>	<i>-</i>	<i>55</i>
Розділ 3. Специфічні особливості і принципи викладання курсу «Режисури шоу та артпроектів»								
Тема 17. Методика роботи над режисерським задумом театралізованого концерту.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 18. Методика роботи над режисерським задумом естрадного видовища, шоу програм та артпроектів.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 19. Особливості організаційно-творчої діяльності режисера шоу та артпроектів.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 20. Методика роботи над режисерським задумом театралізованого видовища: шоу програми(конкурсно-розважальної програми), урочистих подій, церермоній.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 21. Методика роботи режисера над створенням мистецьких артпроектів (карнавальні, фестивальні та fashion проекти).	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 22. Методика роботи режисера над створенням фольклорних артпроектів (вистави, свята, видовища).	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 23. Методика роботи режисера над open air проектами (перформанс, хепенінг, флешмоб).	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 24.. Законодавчі та нормативні основи вищої та середньої спеціальної освіти в Україні.	5	1	-	4	5	0.25	-	4.75
Тема 25. Загальна характеристика учбового процесу.	5	1	-	4	5	0.25	-	4.75
Тема 26. Методика розробки навчально-методичних матеріалів до ОК «Режисура шоу та артпроектів»	8	4	-	4	8	1	-	7
<i>Разом за розділ 3</i>	<i>60</i>	<i>20</i>	<i>-</i>	<i>40</i>	<i>60</i>	<i>5</i>	<i>-</i>	<i>55</i>
<i>Всього за II семестр</i>	<i>120</i>	<i>40</i>	<i>-</i>	<i>80</i>	<i>120</i>	<i>10</i>	<i>-</i>	<i>110</i>
II курс								
III семестр								
Розділ 4. Специфічні особливості і принципи викладання курсу «Сценічний рух»								
Тема 27. Основні професійні якості і навички в пластичній культурі актора.	6	2	-	4	6	1	-	5
Тема 28. Основні методичні принципи викладання дисциплін зі сценічного руху.	6	2	-	4	6	1	-	5
Тема 29. Методичні прийоми, що використовуються при проведенні занять зі сценічного руху.	12	4	-	8	12	1	-	11
Тема 30. Специфіка викладання в розділі «Ритміка».	6	2	-	4	6	0,5	-	5.5
Тема 31. Специфіка викладання в розділі «Основи сценічного руху».	12	4	-	8	12	0,5	-	11.5

Тема 32. Специфіка викладання в розділі «Основи сценічного бою, фехтування».	12	4	-	8	12	1	-	11
Тема 33. Методика розробки навчально-методичних матеріалів до ОК «Сценічний рух»	6	2	-	4	6	1	-	5
<i>Разом за розділ 4</i>	<i>60</i>	<i>20</i>	<i>-</i>	<i>40</i>	<i>60</i>	<i>6</i>	<i>-</i>	<i>54</i>
<i>Всього за III семестр</i>	60	20	-	40	60	6	-	54
Разом за курсом:	240	80	-	160	240	22	-	218

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

I семестр

Усне / письмове опитування - 20 балів - 8 тем від 2/3 бали;
Відповідь з доповіддю (створення кейсу) - 1 тема - максимально 20 балів;
Виконання самостійної роботи - 30 балів - 8 тем від 3/4 балів;
Підсумковий контроль (залік) - максимально 30 балів;
Усього: 100 балів.

II семестр

Усне / письмове опитування - 18 балів – 18 тем від 1 балу;
Відповідь з доповіддю (опис завдання / проєктування лекції) 24 балів – 2 теми по 12 балів;
Виконання самостійної роботи - 18 балів - 18 тем по 1 балу;
Підсумковий контроль (екзамен) – 40 балів;
Усього: 100 балів

III семестр

Усне / письмове опитування - 14 балів - 7 тем максимально 2 бали;
Відповідь з доповіддю (опис завдання / проєктування лекції) – 1 тема максимально 15 балів
Виконання самостійної роботи - 31 балів - 7 тем 4 / 5 балів;
Підсумковий контроль (екзамен) – 40 балів;;
Усього: 100 балів

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

I семестр

Розділ 1								Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	30	100
5	5	6	6	7	7	7	27		

II семестр

Розділ 2																		Екзамен	Сума
T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15	T 16	T 17	T 18	T 19	T 20	T 21	T 22	T 23	T 24	T 25	T 26	40	100
2	2	2	2	2	2	2	14	2	2	2	2	2	2	2	2	2	14		

III семестр

Розділ 3							Екзамен	Сума
T27	T28	T29	T30	T31	T32	T33	40	100
6	6	6	6	7	7	22		

Рейтингова оцінка з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХДАК.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи) практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

8. ПЛАН ПРАКТИЧНИХ / ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

за даним курсом не передбачено

9. ЗАВДАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Завдання	Кількість балів, що може отримати здобувач
Розділ 1. Специфічні особливості і принципи викладання курсу «Сценічна мова»		
1	Вивчити та описати вправи на закріплення м'язів мовноголосового апарату.	3
2	Вивчити методику опанування звуковисотним діапазоном за допомогою спеціальних вправ.	3
3	Проаналізувати та описати тренувальних вправ на літературному матеріалі, при читанні якого контролюється збереження орфоепічної нормативності з донесенням думки автора.	4
4	Опанувати методику розстановки пауз, з'ясування логічних наголосів у літературному (віршованому) творі.	4
5	Проаналізувати методику підготовки тексту за різним рівнем обсягу та посилу звуку, зумовленому специфікою роботи.	4
6	Вивчити методику роботи над гекзаметром.	4
7	Вивчити методику роботи над естрадним монологом.	4
8	Вивчити нормативну базу щодо написання НММ до курсу «Сценічна мова». Скласти кейс вправ за відповідним предметом.	4
Усього за розділом 1		30
Розділ 2. Специфічні особливості і принципи викладання курсу «Майстерності актора»		
9	Вивчити методику проведення вправ на розвиток акторської психотехніки.	1
10	Вивчити методику входження в історичну атмосферу.	1

11	Вивчити методику переходу від опанування власним «я» в будь-якому середовищі існування до «я» іншої людини в запропонованих обставинах літературно-художнього джерела.	1
12	Вивчити методику переходу від власного «я» актора до «я» персонажу.	1
13	Вивчити методику переходу від реалістично-психологічного існування життя персонажів до енергетично-емоційних імпрровізацій на етапі створення сценічного та кінообразу.	1
14	Вивчити методику переходу від персонажу до сценічного та кінообразу.	1
15	Вивчити методику створення повноцінного сценічного та кінообразу в виставі та кіно за драматургією нереалістичного і нелогічного спрямування.	1
16	Вивчити нормативної бази щодо написання НММ до курсу «Майстерність актора». Скласти конспект лекцій за відповідною темою (за вибором здобувача).	12
Розділ 3. Специфічні особливості і принципи викладання курсу «Режисури шоу та артпроектів»		
17	Вивчити методику роботи над режисерським задумом театралізованого концерту.	1
18	Вивчити методику роботи над режисерським задумом естрадного видовища, шоу програм та артпроектів.	1
19	Проаналізувати особливості організаційно-творчої діяльності режисера шоу та артпроектів.	1
20	Вивчити методику роботи режисера над задумом театралізованого видовища: шоу програми (конкурсно-розважальної програми), урочистих подій, церемоній	1
21	Вивчити методику роботи режисера над створенням мистецьких артпроектів (карнавальні, фестивальні та fashion проекти).	1
22	Вивчити методику роботи режисера над створенням фольклорних артпроектів (вистави, свята, видовища).	1
23	Вивчити методику роботи режисера над open air проектами (перформанс, хепенінг, флешмоб).	1
24	Засвоєння законодавчих та нормативних основ вищої та середньої спеціальної освіти в Україні.	1
25	Проаналізувати загальні характеристики учбового процесу.	1
26	Вивчити нормативну базу щодо написання НММ до курсу «Режисура шоу та артпроектів». Скласти конспект лекцій за відповідною темою (за вибором здобувача).	12
Усього за розділом 2, 3 :		40
Розділ 4. Специфічні особливості і принципи викладання курсу «Сценічний рух»		
27	Вивчення основних професійних якостей і навиків в пластичній культурі актора.	4
28	Вивчення основних методичних принципів викладання дисциплін зі сценічного руху.	4
29	Засвоєння методичних прийомів, що використовуються при проведенні занять зі сценічного руху.	4
30	Вивчення специфіки викладання в розділі «Ритміка».	4
31	Вивчення специфіки викладання в розділі «Основи сценічного руху».	4
32	Вивчення специфіки викладання в розділі «Основи сценічного бою, фехтування».	5
33	Вивчення нормативної бази щодо написання навчально-методичних матеріалів до ОК «Сценічний рух»	5
Усього за розділом :		30

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО ЗАЛІКОВОГО ТЕСТУВАННЯ

1. Методика викладання щодо етапів які включають заняття з мовно-голосового тренінгу.
2. Методика викладання щодо прийомів застосування розвитку дихання, голосу, дикції та артикуляції.
3. Методика викладання щодо навчити здобувача контролювати своє дихання під час мовлення.
4. Методика викладання щодо позбавлення основних дефектів дикції та орфоепії.
5. Методика викладання щодо опанування здобувачем інтонацією та ритмом мови.
6. Методика викладання щодо аналізу вірша для підготовки до виступу.
7. Методи та прийоми для використання виразного читання віршів.
8. Методика викладання щодо відпрацювання ритму та римою вірша.
9. Методика викладання щодо відпрацювання працювати над драматичним текстом для сценічного виступу.
10. Методи та прийоми можна використовувати для створення сценічного образу.
11. Особливості мелодекламації та мовного хору.
12. Методика викладання підбору музики для мелодекламації.
13. Методи та прийоми щодо використання створення гармонійного звучання мовного хору.
14. Методика створення естрадного монологу.
15. Методика створення гумору та інші художні засоби для створення ефектного виступу.

** Крім виконання тесту, який оцінює теоретичні навчальні здобутки передбачено захист розробку лекційного або практичного або семінарського заняття з однієї із тем розділу відповідної ОК (за вибором здобувача)*

11.1 ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ТЕСТУВАННЯ

II семестр

1. Методи та прийоми що використовуються для розвитку акторської психотехніки та як вони взаємопов'язані між собою. Методика викладання матеріалу.
2. Методи та прийоми що використовуються для ефективного входження актора в історичну атмосферу та як вони допомагають створити достовірний образ. Методика викладання матеріалу.
3. Методи та прийоми що використовуються для переходу актора від власного «я» до «я» персонажу, враховуючи контекст літературно-художнього твору. Методика викладання матеріалу.
4. Методи та прийоми що дозволяють акторові ефективно перейти від своєї особистості до особистості персонажа, зберігаючи при цьому автентичність та глибину. Методика викладання матеріалу.
5. Методи та прийоми що використовуються для переходу від реалістичного зображення персонажа до енергетично-емоційних імпровізацій, що дозволяють створити яскравий сценічний та кінообраз. Методика викладання матеріалу.
6. Методи та прийоми що використовуються для перетворення персонажу в повноцінний сценічний та кінообраз, враховуючи специфіку театру та кіно. Методика викладання матеріалу.
7. Створення переконливого образу в нереалістичній виставі або фільмі, враховуючи абсурдність та нелогічність сюжету. Методика викладання матеріалу.
8. Ключові етапи та методи що використовуються при розробці режисерського задуму театралізованого концерту, враховуючи музичний матеріал, тематику та цільову аудиторію. Методика викладання матеріалу.

9. Принципи та методи що застосовуються для створення ефектного та захоплюючого режисерського задуму естрадного видовища, шоу програми чи артпроєкту. Методика викладання матеріалу.
10. Специфічні завдання та виклики що стоять перед режисером шоу та артпроєктів під час організаційно-творчої діяльності. Методика викладання матеріалу.
11. Особливості та ключові елементи режисерського задуму театралізованого видовища, шоу програми, урочистої події або церемонії. Методика викладання матеріалу.
12. Ключові принципи та методи застосовуються режисером при створенні карнавальних, фестивальних та fashion проєктів, що дозволяють зробити їх яскравими та ефектними. Методика викладання матеріалу.
13. Особливості роботи режисера над створенням фольклорних артпроєктів, що дозволяють зберегти автентичність та передати дух традицій. Методика викладання матеріалу.
14. Специфічні виклики та методи застосовуються режисером під час роботи над open air проєктами (перформанс, хепенінг, флешмоб) у контексті відкритого простору та взаємодії з аудиторією. Методика викладання матеріалу.
15. Основні законодавчі та нормативні документи регулюють діяльність вищої та середньої спеціальної освіти в Україні.
16. Загальна характеристика учбового процесу.
17. Основні етапи та принципи організації учбового процесу у вищих навчальних закладах України.

**** Крім виконання тесту, який оцінює теоретичні навчальні здобутки передбачено захист розробку лекційного або практичного або семінарського заняття з однієї із тем розділу відповідної ОК (за вибором здобувача)***

III семестр

1. Ключові професійні якості та навички необхідні акторові для успішної роботи в галузі пластичної культури. Методика викладання матеріалу.
2. Основні методичні принципи, що забезпечують ефективне навчання зі ОК Сценічний рух. Методика викладання матеріалу.
3. Методичні прийоми використовуються на заняттях зі сценічного руху для розвитку пластики, координації та виразності рухів. Методика викладання матеріалу.
4. Особливості та методи викладання розділу «Ритміка» дозволяють розвинути почуття ритму, координацію та виразність рухів у студентів. Методика викладання матеріалу.
5. Ключові елементи та методи викладання розділу «Основи сценічного руху» дозволяють студентам оволодіти основними принципами руху на сцені та навчитися виразно передавати емоції та думки через рух.
6. Особливості та методи викладання розділу «Основи сценічного бою, фехтування» дозволяють студентам безпечно оволодіти навичками сценічного бою та фехтування.

**** Крім виконання тесту, який оцінює теоретичні навчальні здобутки передбачено захист розробку лекційного або практичного або семінарського заняття з однієї із тем розділу відповідної ОК (за вибором здобувача)***

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Щодо організації учбового процесу:

1. Закон України Про освіту від 05.09.2017 року № 2145-VIII (зі змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України Про вищу освіту від 01.07.2014 року № 1556-VII (зі змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

3. Методичні рекомендації для професійного розвитку науково-педагогічних працівників (наказ МОН України від 20.10.2020 року № 1341) URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/uploads/public/661/68f/32d/66168f32d6213134974254.pdf>
4. Положення про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури URL: https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oop_4.pdf
5. Положення про навчально-методичне забезпечення дисциплін в Харківській державній академії культури. URL: https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_nmz_22.pdf
6. Ананій В. «Педагогіка вищої школи». Конспект лекцій. Київ: ІСЗІ КПІ ім. І. Сікорського. 2023. – 124 с.
7. Кремень В. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати. Київ: видавництво «Грамота». 2005. – 488 с
8. Ортинський В. Педагогіка вищої школи. Підручник / Львів : Центр учбової літератури. 2023. — 472 с.
9. Професійна мистецька освіта. Методичні аспекти: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф., 07.02.2024/ МОН України; КЗВОКОР «Академія мистецтв ім. П. Чубинського». – Київ: Академперіодика, 2024. – 396 с.

І семестр
Методика викладання курсу «Сценічна мова»
Обов'язкова

1. Борг Д. Мистецтво говорити : таємниці ефективного спілкування / пер. з англ. Н. Лазаревич. Харків : Фабула, 2020. 303 с.
2. Бурлуцький А. В. Українське сценічне мовлення в драматичному театрі – від джерел до сьогодення / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Одеса : Астропринт, 2011. 212 с.
3. Важнова Л. А. Сценічна мова. Дикція та орфоєпія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Харк. держ. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків : Колегіум, 2010. 204 с.
4. Гладишева А. О. Сценічна мова. Дикційна та орфоєпічна нормативність : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. 2-ге перевид., допов. Київ : [б. в.], 2011. 268 с.
5. Грицан Н. В. Техніка сценічного мовлення: навч.- метод. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2020. 286 с.
6. Грінік Т. Л. Віршована форма в сценічній мові. Засоби підвищення віршової виразності у роботі над жанром, родом, видом, формою віршування : навч.-метод. посіб. Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського, Каф. сцен. мови. Харків : Естет Прінт, 2019. 119 с.
7. Євдокимова В. Д. Тренінги у системі виховання техніки мовлення : навч. посіб. / Луган. держ. ін-т культури і мистецтв. Луганськ : Прамдрук, 2011. 160 с.
8. Єлісєєв Ю. П. Ораторське мистецтво: постановка голосу й мовлення : навч. посіб. Київ : Атіка, 2008. 202 с.
9. Завальський О. В. Особливості мовно-голосового тренінгу на старших курсах мистецьких навчальних закладів // Наук. вісн. Київ. нац. ун-ту театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого : зб. наук. пр. Київ, 2021. Вип. 27/28. С. 56–62.
10. Кобзар Т. «Сценічна мова»: до питання необхідності оновлення методики викладання // Наук. вісн. Київ. нац. ун-ту театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого : зб. наук. пр. Київ, 2019. Вип. 25. С. 151–155.
11. Ковалів Б. Мистецтво слова. Репринт. вид. Київ : Центр учб. літ., 2022. 114 с.
12. Кравцова І. А., Шпачук Л. Р. Основи культури і техніки мовлення : навч. посіб. Кривий Ріг, 2013. 294 с.
13. Кукуруза Н.В. Майстерність ведучого : навч. посіб. Івано-Франківськ, 2010. 176 с.
14. Нечаєнко Т. В. Словесна дія: основи техніки мовлення : навч. посіб. Київ : ДАКККіМ, 2000. 138 с.
15. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких

дисциплін). Київ : Освітня Україна, 2008. 274 с.

16. Раденко Ю. В. Сценічна мова: навч. посіб. Київ : Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, 2015. 318 с.

17. Стихун Н. В. Сценічна мова: техніка й культура мовлення : навч.-метод. посіб. для студентів спец. 026 "Сценічне мистецтво" / Рівнен. держ. гуманітар. ун-т, Худож.-пед. ф-т, Каф. театр. режисури. Рівне : О. Зень, 2018. 287 с.

18. Сухорукова К. С. Інтегративні засади освоєння мовно-голосових навичок акторами драматичного театру й кіно // Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство. 2020. Вип. 43. С. 141–146.

19. Теслюк В. М. Основи красномовства : навч. посіб. / Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ : Ліра-К, 2020. 523 с.

Допоміжна

1. Гладишева А. О. Сценічна мова. Основні поняття та їх тлумачення : навч. посіб. / Київ. держ. ін-т театрального мистецтва ім. І.К.Карпенка-Карого. Київ : КДІТМ, 2003. 92 с.

2. Кропивко І. В. Риторика : навч. посібник. Дніпропетровськ : Пороги, 2003. 67 с.

3. Орфоепічний словник української мови : У 2 т. Київ : Довіра, 2001-2004.

4. Сербенська О. Культура усного мовлення : практикум : навч. посіб. Львів : Видав. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. 232 с.

II семестр

Методика викладання курсу «Майстерність актора»

Обов'язкова

1. Антонович Д. Триста років українського театру, 1619-1919.- Львів, 2001

2. Барнич М. Майстерність актора: техніка "обману": навч. посіб. з майстерності актора (лекції та практ. заняття) – Київ: Ліра-К, 2016

3. Борис, Ігор. Таїнство творіння актора та режисера [Текст] : науково-дослідницька монографія / Ігор Борис. – Харків : Друкарня Мадрид, 2020. – 224 с.

4. Борис І.О., Плохотнюк Г. М. Майстерність актора : прогр. та навч.-метод. матеріали до курсу для студ. спец. «Театр. мистец.» / М-во культури і туризму України, Харк. держ. акад. культури, Каф. майстерності актора; [уклад. : І. О. Борис, Г. М. Плохотнюк]. — Х. : ХДАК, 2007. — 40 с.

5. Борис І. О. Шлях до професії актора театру та кіно (відповідно до вимог ECTS): навч.-метод. посіб. з навч. дисципліни "Майстерність актора" для студ. 1-4 курсів спец. "Актор драм. театру та кіно". Х. : ХДАК, 2012

6. Брокетт О. Г. Історія театру : [посібник]. – Львів : Літопис, 2014

7. Веселовська Г. І. Сучасне театральне мистецтво : навч. посібник – К.: НАКККіМ, 2014

8. Історія українського театру. У 3 т. / Л. Барабан та ін. ; НАН України, ІМФЕ ім. М. Рильського. Київ, 2009. 876 с.

9 Курбас Л. Філософія театру / Л. Курбас; упоряд. М. Лабінський; [ред. М. Москаленко]. Київ : Основи, 2001. 917 с.

10. Наконечна О. Детермінанти створення і втілення сценічного образу в театральному мистецтві: монограф. / О. Наконечна. – Одеса: Астропринт, 2006. – 248 с.

11. Паві П. Словник театру. Львів, 2006. - 640 с.

Додаткова

12. Гринишина М. Театральна культура рубежу ХІХ–ХХ століть : Реалізм. Дискурс / Ін-т проблем сучас. мистецтва НАМ України. Київ : Фенікс, 2013. 344 с.

13. Єрмакова Н. Березільська культура : історія, досвід / Ін-т екран. мистецтва Нац. акад. мистецтв України. Київ : Фенікс, 2012. 512 с.

14. Коломієць Р. Г. Традиції, канони і новації українського театру. Початок ХІХ – початок ХХ ст. / Ростислав Григорович Коломієць; Ін-т проблем сучасн. мист-ва НАМ України. – К.: Інтертехнологія, 2008 – 135 с.

15. Нариси з історії театрального мистецтва України ХХ століття : Акад. мистецтв України, Ін-т проблем сучас. мистецтва. Київ : Інтертехнологія, 2006. 1054 с.
16. Український театр ХХ століття : антологія вистав / Нац. акад. мистецтв України, Ін-т проблем сучас. мистецтва ; за заг. ред. М. Гринишиної. Київ : Фенікс, 2012. 963 с.

Методика викладання курсу «Режисура шоу та артпроектів»:

Обов'язкова

1. Веселовська Г. І. Сучасне театральне мистецтво : навч. посіб. / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККиМ, 2014. 142 с.
2. Вовкун В. В. Мистецтво режисури масових видовищ : підручник / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Вид. 2-ге. Київ : НАКККиМ, 2020. 362 с.
3. Горбов А. С. Режисура видовищно-театралізованих заходів: навч. посіб. Фастів: «Поліфаст», 2004. 264 с.
4. Данчук Л. Азбука режисури шоу -програм. Житомир: «Полісся». 2008.- 156 с.
5. Житницький А. З. Драматургія масових театралізованих заходів : навч. посіб. 3-тє вид., переробл. і виправл. Харків : Тимченко А. М., 2007. 127 с.
6. Зайцев В. П. Майстерність артиста і ведучого : навч. посіб. / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККиМ, 2016. 233 с.
7. Зайцев В. П. Режисура естради та масових видовищ : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Дакор, 2006. 251 с.
8. Клековкін О. Ю. THEATRICA : лексикон / Нац. акад. мистецтв України, Ін-т проблем сучас. мистецтва. Київ: Фенікс, 2012. 800 с.
9. Клековкін О. Ю. Містерія у генезі театральних форм і сценічних жанрів : навч. посіб. / Київ. держ. ін-т театр. мистецтва ім. І. К. Карпенка-Карого. Київ : КДІТМ ім. І. К. Карпенка-Карого, 2001. 256 с.
10. Крипчук М., Мельник М. Словник режисера естради та масових свят. Київ: Вид.центр КНУКиМ, 2017. – 176 с.
11. Крипчук М.В. Основи сценарної майстерності : навчально-методичні рекомендації для мистецьких закладів фахової передвищої освіти / уклад. М. В. Крипчук. Київ : ДНМЦЗКМ, 2019. - 32 с.
12. Крипчук М. Артпроект як динамічна форма розвитку масової культури / Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених ДДПУ ім. І. Франка. Вин.38. Т.2.- С.22-27.
13. Кужельний О. П. Основи режисури театралізованих видовищ і свят : навч. посіб. / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККиМ, 2012. 140 с.
14. Матушенко В. Б. Розвиток естрадного мистецтва : підручник / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККиМ, 2016. 197 с.
15. Паві П. Словник театру / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2006. 639 с.
16. Поплавський М. М. Антологія сучасної української естради. Київ : Макрос, 2009. 415 с.
17. Різник О. Поетично-фольклорний театр. Харків: Вид-во «Ранок», 2010. – 85 с.
18. Станіславська К. І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури : монографія / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. 2-ге вид, перероб. і доп. Київ : НАКККиМ, 2016. 353 с.
19. Тадля О.М. Організація мистецьких проєктів у менеджменті соціокультурної діяльності. Гуманітарний корпус. Вінниця: ТВОРИ, 2020. Вип. 36. С. 119–122.
20. Чемеровський Ф. А. Технологія підготовки, організації та проведення масових свят : метод. посіб. / Упр. культури і туризму Харк. облдержадмін., Харк. обл. центр нар. творчості. Харків : АТОС, 2009. 99 с.
21. Шиманські, П., Коцюрб, Н., Дуда С. Концертна діяльність у фаховій підготовці здобувача вищої освіти на прикладі арт-проєкту НАШЕ РІДНЕ – УКРАЇНСЬКЕ: методика та

практика. Fine Art and Culture Studies, (4),2023. С. 106–112. <https://doi.org/10.32782/facs-2023-4-14>

22. Шкода М. Традиції і свята українського народу. Видавництво «Бао». 2014. – 384 с.

Додаткова

23. Барнич М. М. Майстерність актора: техніка "обману" : навч. посіб. з майстерності актора : (лекції та практичні заняття) / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Ін-т кіно і телебачення, Каф. журналістики, дикторів та ведучих телепрограм. 2-ге вид., випр. та допов. Київ : Ліра-К, 2016. 303 с.

24. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. / Т. Є Стиценко та ін. ; Харків. нац. ун-т радіоелектроніки. Харків : ХНУРЕ, 2018. 336 с.

25. Біль Р. І. Виховання акторської харизми : метод. посіб. Вінниця : Нова книга, 2013. 232 с.

26. Історія парадів незалежності. URL: https://24tv.ua/kyivnews/istoriya_paradiv_nezalezhnosti_n477722

27. Ленглі С. Театральний менеджмент і продюсерство. Американський досвід : пер.з англ. / Акад. мистецтв України, Київ. держ. ін-т театрал. мистецтва ім. І. Карпенка-Карого, Київ. Київ : Компас, 2000. 639 с.

28. Мамонтова Е. В. Військовий парад як політичний ритуал та символічна дія: від витоків до сьогодення // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.», Південноукр. центр гендер. проблем. Одеса, 2017. Вип. 59. С. 130-142.

29. Мамонтова Е. В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: виток, структура, нормативно-організаційні засади : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2011. 479 с.

30. Матушенко В. Б. Організація і методика проведення весільних свят : підручник / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККиМ, 2013. 217 с.

31. Deer J. Rocco D. V. Acting in Musical Theatre: A Comprehensive Course. London: Routledge, 2021. 408 p.

32. McLane D., Mell E., Hawke E. Designing Broadway: How Derek McLane and Other Acclaimed Set Designers Create the Visual World of Theatre. Running Press Adult, 2022. 272 p.

III семестр

Методика викладання курсу «Сценічний рух»

Обов'язкова

1. Комплексна система пластичного виховання актора: ритміка, основи сценічного руху, сценічне фехтування : програма та навч.-метод. матеріали для практ. занять та самост. роботи студентів 1-4 курсів, галузь знань 02 "Культура і мистецтво", спец. 026 "Сцен. мистецтво", спеціалізація "Актор драм. театру та кіно", кваліфікація бакалавр / уклад. Ігнат'єва Н. М. Харків : ХДАК, 2017

2. Комплексна система пластичного виховання актора. Основи сценічного руху : прогр. та навч.-метод. матеріали до курсу для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти, спец. 026 «Сценічне мистецтво» / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т сцен. мистецтва, Каф. майстерності актора ; [уклад. Н. М. Ігнат'єва]. Харків : ХДАК, 2023. 19 с.

URL: <http://195.20.96.242:5028/khk dak-xmlui/handle/123456789/2068>

3. Комплексна система пластичного виховання актора. Ритміка [Текст] : прогр. та навч.-метод. матеріали до курсу для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти, спец. 026 «Сценічне мистецтво» / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т сцен. мистецтва, Каф. майстерності актора ; [уклад. Н. М. Ігнат'єва]. — Харків : ХДАК, 2023. — 18 с.

URL: <http://195.20.96.242:5028/khk dak-xmlui/handle/123456789/1964>

4. Основи сценічного бою, фехтування : прогр. та навч.-метод. матеріали для бакалаврів 4 курсу спец. 026 «Сценічне мистецтво», освітня програма «Актор драматичного театру та кіно» / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. академія культури, Ф-т сценічного мистецтва, Каф. майстерності актора ; [уклад. Н.М. Ігнат'єва]. Харків : ХДАК, 2023. 19 с. URL: <http://195.20.96.242:5028/khk dak-xmlui/handle/123456789/2069>
5. Основи сценічного руху, бою та фехтування: навч.-метод. посіб. для практ. занять та самост. роботи студ. 2-4 курсів. Напрямок "Мистецтво" спец. "Театр. мистецтво" спеціалізація "Актор драм. театру та кіно" освіт.-кваліфік. рівня "бакалавр" / уклад.: В. Ю. Тополевський Харків : ХДАК, 2012

Додаткова

6. Барба Е. Паперове каное. Львів : Літопис, 2001. 288 с.
7. Барнич М. М. Психотехніка актора: майстер-клас: монографія / Михайло Барнич, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Пінзель, 2018. – 197 с.
8. Білан Т. О. Історія театру: навч. посіб. Дрогобич: редакційно-видавничий відділ ДЛПУ імені Івана Франка, 2015. 94 с.
9. Брокетт О. Г. Історія театру : посібник. Львів : Літопис, 2014
10. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Львів : вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2005. 136 с.
11. Гірняк Й. Спомини. Харків : Видавець Олександр Савчук, 2022. 512 с.
12. Гротовський Е. Театр. Ритуал. Перформер. Львів, 1999. 187 с.
13. Ігнат'єва, Н. М. Актор - практична професія // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених. (18-19 квіт. 2019 року) Харків : ХДАК, 2019. С. 239-240.
14. Ігнат'єва, Н. М. Значення акторської пластики в сучасному театрі // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених. (20-21 квіт. 2017 року) Харків : ХДАК, 2017. С. 185-186.
15. Ігнат'єва, Н. М. Значення жесту в театрі // Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. Харків, 2019. Вип. 63. С. 152-158. URL: <https://doi.org/10.31516/2410-5325.063.14>
16. Ігнат'єва Н. М. Тренінг у процесі занять зі сценічного руху // Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. Харків, 2022. Вип. 76. С. 139-143. URL: <https://doi.org/10.31516/2410-5325.076.15>
17. Ігнат'єва, Н. М. Усвідомленість власного тіла - фундамент роботи над пластичною виразністю майбутнього актора // Соціально-гуманітарний вісник : зб. наук. пр. Харків, 2017. Вип. 16. С. 65-69.
18. Історія українського театру. У 3 т. / Л. Барабан та ін. ; НАН України, ІМФЕ ім. М. Рильського. Київ, 2009. 876 с.
19. Курбас Л. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський; за ред. М. Москаленко, Д. Лабінська. Харків-Київ : Видавець Олександр Савчук ; Видавництво Основа, 2022. 920 с.
20. Старостін Ю. Сценічний рух як складова професійної підготовки актора // Наук. вісн. Київ. нац. універ. театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. Київ, 2019. Вип. 24. С.75- 78. URL: <https://doi.org/10.34026/1997-4264.24.2019.183908>
21. Чарнецький С. Історія українського театру в Галичині. Нариси, статті, матеріали, світлини. Львів : Літопис, 2014. 584 с. + 106 с. ілюстр.